

Høring Rammepplan for SFO

Uttalelse - Skolelederforbundet

Status	Innsendt til Utdanningsdirektoratet Innsendt og bekreftet av instansen via: tbo@skolelederforbundet.no
Innsendt av	Trygve Beyer-Olsen
Innsenders e-post:	tbo@skolelederforbundet.no
Innsendt dato	12.03.2021
Hvilken organisasjon?:	Skolelederforbundet Organisasjon (Privat)
Stilling	Politisk rådgiver

✓ Jeg bekrefter at denne uttalelsen er på vegne av hele oppgitte organisasjon.

Nasjonal rammeplan for skolefritidsordningen

Avsender: Utdanningsdirektoratet på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet

1. INNLEDNING

Dette er en høring for nasjonal rammeplan for skolefritidsordningen, og vi håper at du vil bidra med dine innspill.

Vi utvikler en ny nasjonal rammeplan for skolefritidsordningen (SFO), som skal bidra til et mer likeverdig tilbud i SFO. Vi ønsker å involvere SFO-ansatte, skoler, kommuner og andre interesserte i dette arbeidet.

Hva som har vært føringer i arbeidet kan du lese i høringsbrevet fra Kunnskapsdepartementet. Rammeplanen skal tas i bruk fra høsten 2021.

1.1. HVORDAN SVARER DU PÅ HØRINGEN?

Her kan du gi innspill til nasjonal rammeplan for SFO. Du finner spørsmålene samlet under rammeplanen. Vi oppfordrer deg til å bruke kommentarfeltet for å utdype meningene dine. Når du har svart på de spørsmålene du ønsker, trykker du på lagre og send inn. Ønsker du å lese hele rammeplanen i pdf-format og Kunnskapsdepartementets høringsbrev, finner du filene under spørsmålene.

Våre høringsrunder er åpne for alle, og de som ønsker det kan uttale seg. Alle innspill vil bli publisert/være synlige på udir.no. **Frist for å svare er 16. mars 2021.**

2. NASJONAL RAMMEPLAN FOR SKOLEFRITIDSORDNINGEN

3. 1. OM RAMMEPLAN FOR SKOLEFRITIDSORDNINGEN

Denne rammeplanen gjelder for arbeidet i skolefritidsordningen (SFO). SFO skal legge til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesser hos barna, og gi barna omsorg og tilsyn. Dette følger av opplæringsloven § 13-7.

Rammeplanen har status som forskrift med hjemmel i opplæringsloven § 13-7 og gjelder for skolefritidsordninger som er omfattet av denne bestemmelsen. Kommunen eller den kommunen bruker til å oppfylle sin plikt etter opplæringsloven § 13-7 (heretter omtalt som eier), har ansvaret for at SFO drives i samsvar med gjeldende regelverk, jf. kommuneloven § 23. Rammeplanen gir rom for lokale variasjoner, satsinger og planer. For å sikre et helhetlig perspektiv på barnas oppvekst og utvikling bør SFO og skole samarbeide tett. Når SFO er knyttet til skoler, skal rektor til vanlig være virksomhetens leder, jf. opplæringsloven § 13-7. Rektor kan delegere oppgaver til en som får ansvar for den daglige driften av SFO.

Opplæringslovens kapittel 9 A om *elevenes skolemiljø* gjelder også for SFO, bortsett fra de unntakene som følger av § 9 A-1. Kapittel 9 A omfatter retten til et trygt og godt fysisk og psykososialt miljø i SFO og plasserer ansvaret for barnas trygghet hos de voksne. Personalet i SFO er også omfattet av meldeplikten til barnevernet, jf. barnevernloven § 6-4.

Rammeplanen presiserer og utdyper verdigrunnlaget for SFO. Verdigrunnlaget for SFO bygger på grunnleggende verdier som også gjelder for barnehage og grunnopplæring. Norge har sluttet seg til internasjonale konvensjoner, slik som FNs konvensjon om barnets rettigheter og ILO-konvensjon om urfolk og stammefolk i selvstendige stater. Verdigrunnlaget i rammeplanen bygger i tillegg på disse.

Rammeplan for SFO består av seks kapitler: 1. Om rammeplan for skolefritidsordningen, 2. Skolefritidsordningens verdigrunnlag, 3. Innholdet i skolefritidsordningen, 4. En inkluderende skolefritidsordning, 5. Samarbeid i skolefritidsordningen og 6. Kvalitetsutvikling.

4. 2. SKOLEFRITIDSORDNINGENS VERDIGRUNNLAG

SFO skal bygge sin praksis på grunnleggende verdier som er felles i formålsparagrafene til barnehagen og opplæringen. Betydningen av verdigrunnlaget for SFO er utdypet under.

Verdigrunnlaget skal formidles og praktiseres i alle deler av arbeidet i SFO, og prege innholdet og arbeidsmåtene.

4.1. 2.1. BARNDOMMENS EGENVERDI

Barndommen har sin egenverdi, og SFO skal, i samarbeid og forståelse med hjemmet, ivareta barnas behov for omsorg og tilsyn, samtidig som det gis rik mulighet for meningsfull fritid og lek. SFO skal bidra til trivsel og glede i selvvalgt lek og tilrettelagte aktiviteter, og gi rom for rekreasjon og hvile. Barnets beste skal alltid være et grunnleggende hensyn. Barn har rett til å uttale seg om forhold som berører dem, og barnets synspunkter skal vektlegges i samsvar med alder og modenhet. SFO skal bidra til barnas mestring og opplevelse av egenverd.

4.2. 2.2. TRYGGHET, OMSORG OG TRIVSEL

SFO skal ivareta og møte barns behov for omsorg, trygghet, trivsel, tilhørighet og anerkjennelse. Omsorg er en forutsetning for barns trygghet og trivsel, og for utvikling av empati. I SFO skal det enkelte barn bli sett, få støtte til å utvikle empati og vise omsorg for andre. Barn skal både få omsorg og gis muligheter for å gi omsorg.

SFO skal fremme barnas fysiske og psykiske helse, og bidra til at de opplever glede og mestring. SFO skal støtte utviklingen av trygge og gode relasjoner barna imellom, mellom barna og personalet og mellom personalet og barnas foreldre. SFO skal fremme inkludering, og bidra til at alle barn har mulighet til å utvikle vennskap. Barna skal få støtte til å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barna skal ha mulighet for både aktivitet og hvile i løpet av tiden de tilbringer i SFO.

4.3. 2.3. DEMOKRATI OG FELLESKAP

SFO skal fremme demokrati, motarbeide alle former for diskriminering og bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og likeverd. SFO skal bidra til at barn møter og ser verdien av et likestilt samfunn der alle har mulighet til å bli sett og hørt.

Barna skal oppmuntres til deltakelse i fellesskapet. Barna skal få støtte til å inkludere andres perspektiv, håndtere meningsbrytninger og respektere uenighet og finne felles løsninger. Å delta i fellesskap handler både om at barna får øve på å tilpasse seg andre, men også sette egne grenser og uttrykke egne behov.

Barn har rett til medvirkning tilpasset deres alder og forutsetninger, inkludert i arbeidet for et trygt og godt fysisk og psykososialt miljø jf. opplæringsloven kapittel 9 A.

4.4. 2.4. SKAPERGLEDE, ENGASJEMENT OG UTFORSKERTRANG

Ved å ta utgangspunkt i barnas skaperglede, engasjement og utforskertrang skal SFO gi en god ramme for helhetlig utvikling og læring. Læring i SFO foregår først og fremst gjennom lek, selvvalgte aktiviteter og samhandling med andre barn og med SFOs personale. SFO skal anerkjenne at lek er en typisk væremåte blant barn, og at leken har en egenverdi. SFO skal prioritere tid og rom for lek.

SFO skal støtte barnas naturlige nysgjerrighet og lyst til å skape og være kreative, engasjerte og utforskende. Innholdet, arbeidsformene og det fysiske miljøet i SFO skal støtte opp under barnas lyst til å leke, skape, utforske og mestre.

4.5. 2.5. BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Bærekraftig utvikling omfatter sammenhengen mellom sosiale, økonomiske og miljømessige forhold. SFO skal støtte opp under verdier, holdninger og handlinger som fremmer et bærekraftig samfunn, og støtte barna i å utvikle naturglede og ta vare på seg selv, hverandre og naturen.

SFO skal oppmuntre barn til å reflektere og handle etisk og miljøbevisst, vise solidaritet og ta veloverveide valg. Barn skal få forståelse for at den enkeltes handlinger har betydning for omgivelsene og fellesskapet.

4.6. 2.6. MANGFOLD OG INKLUDERING

Respekt for ulikhet og anerkjennelse av mangfold skal legges til grunn for arbeidet i SFO. Å anerkjenne barnas ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer kan bidra til at de, i felleskap med andre, får utvikle et positivt forhold til seg selv og til egen og andres kultur og erfaringsbakgrunn. Samiske barn i SFO skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk og sin kultur.

SFO skal innrettes slik at alle barn får gode utviklingsvilkår, uavhengig av barnas forutsetninger og behov for tilrettelegging, og bidra til at alle barn er en del av et inkluderende fellesskap.

5. 3. INNHOLDET I SKOLEFRITIDSORDNINGEN

SFO skal legge til rette for lek, kultur og fritidsaktiviteter som er tilpasset barn i ulik alder og med forskjellig funksjonsnivå. SFO skal legge til rette for et innhold og å benytte arbeidsmåter som sikrer god samhandling i barnegruppene, mellom enkeltbarn og mellom voksne og barn. Barna skal ha gode vilkår for å medvirke i SFO.

SFO skal ha et helsefremmende innhold. Dette krever også et areal som både passer barnegruppens alder og forutsetninger. SFO skal bidra til barnas psykiske helse gjennom å støtte barnas opplevelser av livsglede, mestring og egenverd, og deres utvikling av et positivt selvbilde og en trygg identitet. Innholdet i SFO skal støtte opp under at alle barn har mulighet til å utvikle vennskap.

Digitale ressurser kan stimulere barn til utforskende, kreativ og skapende samhandling. Når digitale ressurser brukes i SFO, må det skje på en hensiktsmessig og forsvarlig måte. Det er

SFOs ansvar å ivareta barnas sikkerhet og trygghet på nett, og at regler for personvern følges ved bruk av digitale ressurser.

Aktivitetene i SFO skal tilpasses den enkelte barnegruppe. SFO skal ivareta barnas fritidsinteresser og introdusere nye aktiviteter. I tillegg til aktiviteter tilrettelagt av SFO kan SFO samarbeide med kulturskoler, lokale lag, foreninger og organisasjoner ved gjennomføring og organisering av innholdet og aktivitetene. I planleggingen av innholdet skal SFO være bevisst hvordan ulike aktiviteter også kan virke ekskluderende på enkeltbarn eller grupper, for eksempel på grunn av økonomi, særskilte behov og språklig eller kulturell bakgrunn. SFO skal vurdere hvordan aktivitetene kan tilpasses for å virke mest mulig inkluderende.

SFO kan tilby tilrettelagte aktiviteter som støtter opp under skolens innhold. Tilnærmingen i SFO skal imidlertid være en annen enn i skolen, slik at det legges særlig vekt på selvvilgt lek og annen barnestyrt aktivitet.

5.1. 3.1. LEK

Leken skal ha stor plass i SFO, og barna skal hver dag ha tid og rom til lek. Alle barn skal få mulighet for aktiv deltakelse i leken og å oppleve mestring. SFO skal tilrettelegge for, og støtte opp om, at leken kan stimulere til vennskap, relasjonsbygging, språkutvikling, undring og kreativitet. SFO skal legge til rette for lek som engasjerer og inspirerer barna i aktivitet og til aktivitet, og som kan bidra til allsidig utvikling og læring. Aktiviteten i SFO skal ha et tydelig barneperspektiv. SFO bør legge til rette for at personalet jevnlig kan diskutere og reflektere over hva lek innebærer og hvordan man som ansvarlig tilrettelegger opptrer i møte med lekende barn.

SFO skal legge til rette for, og inspirere til, et godt lekemiljø for alle barn. SFO har et spesielt ansvar for at barn med særskilte behov blir inkludert i lek og tilrettelagt aktivitet.

5.2. 3.2. KULTUR

Kultur skal ha en viktig plass i SFO. SFO skal legge til rette for at barna får delta i forskjellige kunstneriske og kulturelle aktiviteter. Gjennom kulturaktiviteter skal SFO gi støtte til at barna får skape sine egne uttrykk og får kjennskap til ulike måter å uttrykke seg på, slik at mangfoldet i barnegruppa blir representert.

5.3. 3.3. FRITIDSAKTIVITETER

SFO skal ha et variert tilbud av fritidsaktiviteter som er tilpasset interessene og forutsetningene i barnegruppen. Aktivitetene kan tilpasses tilbudet i lokalmiljøet. SFO skal sikre at tilbudet inkluderer aktiviteter med forskjellig grad av kroppslig bevegelse og bør legge til rette for aktiviteter både utendørs og innendørs. I tilrettelegging og organisering av fritidsaktiviteter skal lek og medvirkning tillegges stor vekt.

5.4. 3.4. FYSISK AKTIVITET OG BEVEGELSESGLEDE

SFO skal være en arena for daglig fysisk aktivitet som bør fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. SFO skal legge til rette for at alle barn får delta i variert bevegelseslek og fysisk aktivitet, og bidra til aktivitetslyst. SFO bør legge vekt på aktivitetsformer som innebærer bevegelsesglede, og som oppstår i lek sammen med andre barn. Fysisk aktivitet kan også ivaretas gjennom organiserte aktiviteter. Det fysiske miljøet og utstyret skal være utformet og

tilrettelagt med tanke på barnas alder, funksjonsnivå og interesser, slik at det fremmer fysisk aktiv lek.

Barna bør være utendørs en del av tiden de er i SFO hver dag. SFO bør vurdere hvordan nærliggende områder i lokalmiljøet, for eksempel skogholt, andre naturområder eller aktivitetsanlegg kan brukes for lek, utforskning og fysisk aktivitet.

5.5. 3.5. MAT OG MÅLTIDSGLEDE

SFO skal legge til rette for daglige måltider som gir barna grunnlag for å utvikle matglede, fellesskapsfølelse og gode helsevaner. Barn skal få tilstrekkelig tid og ro til å spise i løpet av tiden de tilbringer på SFO. Måltidet kan være medbrakt matpakke eller mat servert av SFO. Mat som blir servert på SFO, bør være basert på et helsefremmende kosthold og bærekraftige matvaner og forbruk og bygge på Helsedirektoratets kostråd. SFO skal kjenne til nasjonale føringer for måltider. SFO bør samarbeide med foreldrene om å ivareta eventuelle kosthensyn hos enkeltbarn.

Måltidet er en daglig, hverdagsnær arena, som handler om mer enn maten som spises. SFO bør legge til rette for matglede, gode samtaler, deltakelse og opplevelse av fellesskap hos barna. Personalet bør delta aktivt i måltidet. SFO skal ha gode rutiner for hygiene og avfallshåndtering og bør formidle disse til barna.

Å lage mat sammen på SFO kan gi barna erfaring med hvordan de selv kan lage enkle og sunne måltider, og hvordan de sammen med andre kan skape trivelige rammer rundt måltidet.

6. 4. EN INKLUDERENDE SKOLEFRITIDSORDNING

SFO skal aktivt bidra til å danne fellesskap der alle barn kan delta og få en opplevelse av å høre til. SFO skal bidra til at barn opplever likeverd, sosial tilhørighet og sosialt fellesskap med andre barn og personalet. Dette forutsetter respekt for forskjellighet og anerkjennelse av mangfold. Fellesskap kan oppleves i større eller mindre grupper, og i lek og tilrettelagte aktiviteter. Personalet skal observere barnas lek og aktiviteter, vurdere om alle barn gis muligheter for deltagelse og med utgangspunkt i barnas interesser legge til rette for at alle barn kan delta.

Det skal være en variasjon i tilbudet som tar hensyn til barnegruppen og barnas alder, utvikling og interesser. Barn med behov for særskilt tilrettelegging skal ha et tilbud som legger til rette for at også de kan være inkludert og delta likeverdig i lek, kultur og fritidsaktiviteter. De skal oppleve et like trygt og godt skolemiljø som alle andre barn. SFO skal arbeide aktivt for å fremme universell utforming, jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 19, for å bidra til barnas inkludering og tilhørighet til fellesskapet.

SFO skal ivareta, anerkjenne og synliggjøre mangfold og legge til rette for at ulike språk og kulturer kan inkluderes i lek og aktivitet. I utformingen av lekemiljøet ute og inne skal SFO ta hensyn til mangfoldet i barnegruppa.

Gjennom å gi barn muligheter for deltakelse i lek, kultur og fritidsaktiviteter sammen med andre barn kan skolefritidsordningen bidra til å utjevne sosiale forskjeller. SFO skal aktivt informere om de moderasjonsordningene som gjelder for SFO, for å bidra til at familieøkonomi ikke hinder barn fra å delta på den viktige felleskapsarenaen SFO er.

7. 5. SAMARBEID I SKOLEFRITIDSORDNINGEN

Hensynet til barns beste skal ligge til grunn når SFO samarbeider med foreldre, skole, barnehage og andre offentlige instanser.

Barnas foreldre er sentrale samarbeidspartnerne i arbeidet med å ivareta barnets beste. SFO skal legge til rette for god dialog mellom foreldre og personalet. SFO skal gi foreldrene informasjon om tilbudet, avklare gjensidige forventninger og legge til rette for at foreldre kan bidra i arbeidet med å videreutvikle kvaliteten. Eier er ansvarlig for at foreldre får informasjon om hva som kan forventes av skolefritidstilbudet og hvilke arenaer for samarbeid som finnes.

SFO er i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorgs- og livssituasjon. SFO skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og skal ha kjennskap til hvordan dette kan oppdages og forebygges. Eier skal bidra til at SFO blir inkludert i samarbeid med relevante institusjoner, som barnehager, skolen, skolehelsetjenesten, den pedagogisk-psykologiske tjenesten og barnevernet, og sørge for at personalet kjenner til meldeplikten til barnevernet.

SFO skal samarbeide med skolen, hjemmet og aktuelle hjelpetjenester når det er nødvendig for å ivareta barn med særskilte behov. Når det er nødvendig for å ivareta barnets behov for et helhetlig, koordinert og individuelt tilpasset hjelpetilbud, skal SFO delta i arbeidet med individuell plan for barn med behov for koordinerte tjenester. For barn med særskilte behov som har plass på SFO på 7. trinn, bør SFO også være inkludert i samarbeidet om overgangen mellom barneskole og ungdomsskole.

SFO skal samarbeide med hjemmet og skolen for å legge til rette for at de daglige overgangene mellom de ulike arenaene blir gode. SFO bør samarbeide med skolen for å skape en best mulig helhet i hverdagen for barna.

7.1. 5.1. OVERGANG FRA BARNEHAGE TIL SKOLE OG SFO

SFO skal samarbeide med barnehagen og skolen om barna sin overgang fra barnehage til skole og SFO, jf. opplæringsloven § 13-5 og barnehageloven § 2a. Det er skoleeier som har hovedansvaret for samarbeidet.

SFO skal bidra til å skape en god og trygg overgang fra barnehage til skole og SFO. Barn bør få mulighet til å bli kjent med det fysiske miljøet og personalet i SFO før skolestart. Særlig for barn på 1. trinn som starter i SFO før sin første skoledag, spiller SFO en viktig rolle i oppstartsfasen. SFO skal støtte barna den første tiden, for å bidra til at barna opplever trygghet og tilhørighet.

8. 6. KVALITETSUTVIKLING

Eier og alle som arbeider i SFO, skal sammen bidra til å oppfylle målene i rammeplanen med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse. Eier skal legge til rette for at SFO har muligheter til å planlegge og evaluere virksomheten, drive kompetanseheving og reflektere over innhold og arbeidsmåter. Et godt samarbeid mellom SFOs eier og leder er en forutsetning for forsvarlig innholdsmessig og administrativ ledelse. Lederen har en viktig rolle i å veilede og legge til rette for at personalet utvikler en felles forståelse for oppdraget som er gitt i rammeplanen.

SFO skal være et fellesskap og en lærende organisasjon, som jevnlig vurderer og videreutvikler sin praksis. SFO skal legge til rette for at hele personalet reflekterer over faglige og etiske spørsmål i tilknytning til rammeplanens verdier og innhold, og hvordan de kan være gode rollemodeller for barna. SFO må jobbe ut fra at barn er ulike, og at barnets beste har avgjørende betydning for innholdet og arbeidsmåtene. I arbeidet med å utvikle kvaliteten i innholdet og

arbeidsmåtene skal SFO lytte og ta hensyn til det barna selv formidler om sin opplevelse av fellesskapet i SFO. Et godt og tillitsfullt samarbeid mellom SFO og hjemmet er grunnleggende for kvaliteten, og SFO skal legge til rette for at foreldrene kan bidra i kvalitetsutviklingsarbeidet.

Alle barn i SFO har rett til et trygt og godt miljø som fremmer helse, trivsel og læring, jf. opplæringsloven 9A-2. SFO skal arbeide kontinuerlig og systematisk for å fremme barnas helse, trygghet og miljø etter 9A-3, og følge opp aktivitetsplikten etter 9A-4.

En viktig del av arbeidet med kvalitetsutvikling er at personalet, med bakgrunn i sine erfaringer fra det daglige arbeidet i SFO, og gjennom observasjon av barns daglige lek og aktiviteter, kan reflektere og utvikle sin kompetanse og videreutvikle virksomhetens praksis.

8.1. 6.1. PLANARBEID

SFO skal planlegge innhold og arbeidsmåter, og arbeidet skal evalueres jevnlig. Planlegging gir personalet grunnlag for å reflektere og jobbe langsiktig og systematisk. Planleggingen skal ta utgangspunkt i lokale forhold og bidra til å realisere rammeplanen for SFO. Arbeidet skal være basert på inkludering og barns medvirkning. SFOs arbeid med å fremme barnas psykiske og fysiske helse kan inngå som et element i kommunens folkehelsearbeid, jf. folkehelseloven kapittel 2.

Den enkelte SFO skal utarbeide en årsplan som er i tråd med virksomhetens vedtekter. Årsplanen skal bidra til å omsette rammeplanens verdigrunnlag i praksis og gi informasjon til foreldre og andre samarbeidspartnere. Årsplanen skal være et arbeidsredskap for personalet, og den skal dokumentere valg og begrunnelser for innhold og arbeidsmåter.

I samiske distrikt skal årsplanen ses i sammenheng med den samiske årstidskalenderen, og SFO skal vurdere hvordan innholdet og arbeidsmåtene kan knyttes til årets gang og endringene i naturen og til tradisjonell kunnskap og levesett.

Spørsmål 1: I hvilken grad vil rammeplanen bidra til å gi et godt og likeverdig tilbud til barna i SFO?

Helt enig

Skolelederforbundet opplever at det er store forskjeller i kvalitet i SFO-tilbudet i Norge. En rammeplan vil kunne utjevne forskjellene og bidra til jevnere og bedre kvalitet.

Spørsmål 2: Formålet til SFO er å legge til rette for lek, kultur og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesser hos barna. SFO skal også gi barn omsorg og tilsyn. Synes du utkastet til rammeplanen ivaretar formålet til SFO?

Helt enig

Ingen kommentar fra instansen

Spørsmål 3: Rammeplanen skal gi lokalt handlingsrom og rom for lokale variasjoner. Synes du at dette blir ivare tatt i utkastet til rammeplanen?

Helt enig

Skolelederforbundet ønsker å understreke behovet for stort lokalt handlingsrom. Dette forutsetter at det er nok ressurser tilgjengelig, både til ledelse og til et godt lag rundt barna.

Spørsmål 4: Verdigrunnlaget i rammeplanen for SFO skal tydeliggjøre verdier som er felles for barnehage og skole og som også gjelder for SFO. I hvilken grad opplever du at verdiene i utkastet passer for SFO?

Delvis enig

Skolelederforbundet mener at rammeplanen for SFO kan ha en noe tydeligere skoleprofil og legge seg mer opp mot verdiene i LK 20 sin overordnede del.

Spørsmål 5: Rammeplanen skal stille realistiske krav til innholdet i SFO. I hvilken grad opplever du at utkastet gjør dette?

Delvis enig

Skolelederforbundet mener det er bra med krav som skal gi ønsket kvalitet. Men dette krever også at SFO har nok ressurser til å innfri kravene. Det kan bli en utfordring med ny plan som stiller krav til innhold, men som ikke sier noe om de økonomiske rammene.

Skolelederforbundet mener at det gjerne kunne ha vært noe høyere krav til læringsstøttende aktiviteter. I forslaget til ny rammeplan står det blant annet at det kan tilbys tilrettelagte aktiviteter som støtter opp under skolens innhold. Skolelederforbundet mener å se at rammeplanen har et perspektiv hvor frileken er det viktigste. Vi mener at frilek er viktig, men det finnes utallige muligheter hvor lek og læring ikke trenger å utelukke hverandre. Det må være mulig å utforme et tilbud hvor aktivitetene får et godt innhold som binder skole og SFO sammen, og som ivaretar et godt samarbeid til beste for barnas læring og sosiale utvikling.

Spørsmål 6: Det er kommunen, eller den kommunen bruker til å oppfylle sin plikt etter opplæringsloven §13-7 (eier), som har ansvaret for at SFO drives etter regelverket. Når SFO er knyttet til skoler, skal rektor til vanlig være virksomhetens leder. Rektor kan delegere oppgaver til en som får ansvar for den daglige driften av SFO. I hvilken grad synes du at ansvarsforholdene i SFO kommer tydelig frem i rammeplanen?

Delvis enig

Skolelederforbundet er fornøyd med at det kommer tydelig frem at det er rektor som til vanlig skal være virksomhetens leder. Og så får det være opp til rektor å delegere oppgaver knyttet til den daglige driften. Men dette krever at det er kvalifiserte personer å delegere oppgavene til. Det kunne vært ønskelig at det stilles krav til de som skal ha den daglige ledelsen av SFO. I mange kommuner prioriteres SFO, og det stilles krav til kompetansen til daglig leder. Men dette er langt fra tilfelle i alle kommuner. Skolelederforbundet mener at ved å stille nasjonale krav til slik kompetanse, vil også kvaliteten på tilbudet styrkes og prioriteres.

Spørsmål 7: I høringsutkastet er det krav om at SFO skal ha en årsplan. Årsplanen skal være et arbeidsredskap for personalet, og dokumentere SFOs valg og begrunnelser for innhold og arbeidsmåter. Bør det være et krav om å ha en årsplan?

Helt enig

Skolelederforbundet mener at det bør være et krav om årsplaner i SFO. Dette skaper forutsigbarhet og sammenheng i arbeidet. Det letter personalets arbeid, og det vil gi foresatte et bedre innsyn i og forståelse av arbeidet i SFO. Dette er også viktig for å se sammenhengen mellom skolens og SFOs planer.

Spørsmål 8: Alle barn skal få et godt SFO-tilbud. Omtaler rammeplanen inkludering av alle barn på en god måte?

Helt enig

Skolelederforbundet mener at forslag til ny plan favner mye bra, men vi mener at den kunne ha vært noe mer konkret med tanke på sosial kompetanse og sosiale ferdigheter. Skolelederforbundet vil under dette punktet trekke frem behovet for mer tydelighet knyttet til økonomi. Vi mener at det ikke skal være mulig med betalingsaktiviteter utover oppholdsbetalingen. Det er svært uheldig når det lages løsninger hvor foresatte kan kjøpe seg inn på aktiviteter i SFO-tiden. Dette kan skape «klasseskiller.» Det bør ikke gis tilbud til aktiviteter som koster, med mindre det finnes anledning til å søke friplass/gratisplass for elevene. Om dette skal gjøres, må det være et system som fungerer og hvor de ansatte har kunnskap om mulighetene som finnes og at disse formidles foresatte på en god måte.

Spørsmål 9: Synes du det samiske innholdet er godt beskrevet i utkastet til rammeplanen?

Delvis enig

Skolelederforbundet mener at så lenge rammeplanen legger opp til " lokalt handlingsrom og rom for lokale variasjoner" jf spørsmål 3, så vil en lokalt og regionalt få med det som er vesentlig for sin egen kultur.

? Spørsmål 10: Hvilke tema i rammeplanen er det mest behov for støtte- og veiledningsmaterieil til?

Skolelederforbundet har fått inn følgende innspill fra egne medlemmer:

«SFO-ansatte må få mer info ang meldeplikt. Det kan utarbeides et idehefte over aktiviteter som kan være fine i SFO-tiden.»

«Idebank for læringsstøttende aktiviteter og lek hadde vært nyttig. Alt for mange SFO drives med kun oppbevaring av barna. Det må være attraktivt og spennende for elevene.»

«Planarbeid, gjerne med mal til årsplan/periodeplan.»

«Måltider på SFO og arbeid med det fysiske miljøet i SFO.»

? Spørsmål 11: SFO har hatt samme navn siden plikten til å ha en skolefritidsordning ble innført i loven. Bør SFO få et nytt navn?

Hverken eller

Skolelederforbundets medlemmer i SFO/AKS er delte i dette spørsmålet. På den ene side er SFO-navnet svært innarbeidet, og av den grunn bør det ikke endres. På den annen side kan det være slik at når en ønsker endringer, kan det også være klokt å endre på navnet. Noen av våre medlemmer trekker frem aktivitetsskole som et passende navn. Skolelederforbundet sentralt har ingen sterke meninger om dette. Det viktigste er at tilbudet fungere godt i praksis, og hvor ansatte i skole og SFO samarbeider til beste for barnas læring og utvikling.

? Spørsmål 12: Har du andre kommentarer eller forslag til endringer i rammeplanen?

Skolelederforbundet er godt fornøyd forslaget til ny rammeplan. Vi mener at dette kan bli et godt arbeidsverktøy for skolens ledelse og ansatte i ordningen. Planen er kort og lettfattelig, og den tar blant annet opp i seg lekens betydning for barns utvikling og læring, noe vi mener er viktig. Under punktet om overgang fra barnehage til skole og SFO gis skoleeier ansvaret.

Skolelederforbundet mener at det bør det konkretiseres hva som ligger i dette ansvaret. Vi ser at dette ansvaret ofte delegeres, og da til skoler og rektorer. Dette kan føre til forskjeller i kvalitet og oppfølging, noe vi mener kan være uheldig.

Med vennlig hilsen

Hedda Birgitte Huse
Avdelingsdirektør

Stine Kolstad Jensen
Førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent